

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

SAVONLINNA 21.2.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisten parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Savonlinnan askeleet

Savonlinna on eläväinen 36 000 asukkaan kaupunki Saimaan sydämessä. Savonlinnaan tullaan paitsi asumaan ja opiskelemaan myös matkailemaan. Kaupunki tunnetaan kauniista järvimaisemistaan ja kesäisistä Savonlinnan oopperajuhlista, jotka järjestetään jo 1400-luvulla valmistuneessa Olavinlinnassa.

Helmikuussa Savonlinnassa kokoonnuttiin keskustelemaan kaupungin ja koko Suomen tulevaisuudesta 21 hengen voimin. Tilaisuuden isännöi Linnalan opisto.

Tilaisuuden koordinaattorina toimi koulutussihteeri **Marja-Leena Hasselqvist**. Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Lisäksi Linnalan Settlementin toiminnanjohtaja, Linnalan opiston rehtori **Tapio Keskinen** piti keskustelussa alustuspuheenvuoron.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Hyvän elämän todettiin tarkoittavan muun muassa merkityksellistä tekemistä, esimerkiksi vapaaehtoistyötä, auttamista tai maanviljelyä, jota voisi tehdä perustulonkin varassa. Maahanmuutosta puhuttiin, ja toivottiin hallittua maahanmuuttoa. Keskustelu liikkui myös lasten ja nuorten hyvinvoinnin ympärillä. Lasten kehitysvaiheiden tukeminen ja nuorten itseluottamuksen vahvistaminen herättivät paljon ajatuksia. Kysymykseen tuli pienryhmistä ratkaisuehdotus nuorten omien vahvuuksien tukemiseksi varaamalla peruskoulun opinto-ohjaukseen merkittävästi lisää aikaa.

Suosituimmaksi ehdotukseksi äänestyksessä nousi laaja välittämistä korostava ehdotus: ”Kasvattaa suomalaiset välittämään itsestään, toisistaan, ympäristöstään. Asennekasvatus perheissä, varhaiskasvatuksessa, koulussa ja läpi koko yhteiskunnan.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Pohdinta koulutuksen merkityksestä jatkui keskusteluna opintotuen turvaamisesta ja oppisopimusjärjestelmän kehittämisestä. Lisäksi puhuttiin luonnosta huolehtimisesta, kierrätyksestä sekä luonnon ja biotalouden tuotteistamisesta. Ratkaisuna kysymykseen savonlinnalaiset valitsivat ideoistaan suosikiksi laaja-alaisen yhteiskunnan, luonnon ja kasvatuksen yhdistävän ehdotuksen: ”Peruskoulun oppiaineeksi elämäntaito. Käden- taidot, kierrätys, luontosuhde, yhteiskunnalliset asiat, arjen hallinta. Näin opetamme tulevat sukupolvet välittämään luonnosta ja toisistamme.”

Kolmanneksi kysyttiin: ”Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?”

Keskustelua käytiin paljon Savonlinnan kampuksen kohtalosta – yksityisen korkeakoulun perustamistakin ehdotettiin. Erilaisten palveluiden toivottiin pysyvän alueella niin, että kaikille ihmisryhmille riittäisi palveluita ja ketään ei jätettäisi ulkopuolelle.

Matkailun sisältöjen kehittäminen muun muassa kulttuuri- ja liikuntaelämyksiä hiomalla nostettiin esiin. Luonto Savonlinnan seudun hyvän elämän kulmakivenä puhutti. Suurimman suosion sai matkailuelinkeinon panostava ehdotus: ”Seudun omaleimaisuutta arvostamalla, luontomatkailua kehittämällä ja yhteistyöllä saadaan luotua työpaikkoja ja hyvinvointia alueelle”.

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskustelutarjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella **#100askelta**

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Savonlinnan keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Kasvattaa suomalaiset välittämään itsestään, toisistaan, ympäristöstään. Asennekasvatus perheissä, varhaiskasvatuksessa, koulussa ja läpi koko yhteiskunnan.
- Parantamalla lasten oikeuksia koulutuksen, kulttuurin, liikunnan, terveyden ja perusturvan osalta luomme paremman Suomen.
- Lapsille ja nuorille kipinä työntekoon tutustuttamalla työhön ja ammatteihin.
- Harrastusmaksut alhaisemmiksi ja joustavat tilavuokrat yhteisten tilaisuuksien järjestämiseen ja aikuisille leikki- ja harrastuspaikkoja.
- Peruskouluun opinto-ohjaukseen huomattava aikaresurssi nuoren omien vahvuuksien löytämiseen.
- Perustulon käyttöönotto, joka takaa riittävän toimeentulon.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Peruskoulun oppiaineeksi elämäntaito. Käden taidot, kierrätys, luontosuhde, yhteiskunnalliset asiat, arjen hallinta. Näin opetamme tulevat sukupolvet välittämään luonnosta ja toisistamme.
- Haluamme turvata kaikissa oloissa kotimaisen, turvallisen elintarviketuotannon laatimalla julkisiin elintarvikehankintoihin veloitteen kotimaisuudesta, lähellä tuotetusta.
- Tutkintoon johtavan ja näyttökokemukseen perustuvan oppisopimuskoulutuksen lisääminen.
- Täysipäiväisen ja kansainvälisen opiskelumahdollisuuden turvaaminen riittävällä opintotuella ja -lainalla.
- Istuta puu ja pidä siitä huoli.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omissa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Seudun omaleimaisuutta arvostamalla, luontomatkailua kehittämällä ja yhteistyöllä saadaan luotua työpaikkoja ja hyvinvointia alueelle.
- Kaupunki tukee omaehtoista kulttuuritarjontaa ja kehittää sitä.
- Matkailun liikunta- ja kulttuurisisältöjen kehittäminen.
- Savonlinnalla on parhaat laadukkaat ja kustannustehokkaasti tuotetut palvelut lapsille ja lapsiperheille.
- Yksityisen korkeakoulun perustaminen Savonlinnaan.
- Emme omilla päätöksillämme rajoita ihmisen vapaata valintaa valita oma asuinpaikkansa. Pidämme huolta siitä, että kaikilla on turvaverkko kunnossa, oikeus koulutukseen, työhön ja sosiaaliseen tasa-arvoon.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelutarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen